

Zakon o zaštiti

PRAVA PACIJENATA

Temeljna načela u zaštiti prava pacijenata su humanost i dostupnost.

1. PRAVO NA SUODLUČIVANJE I PRAVO NA OBAVIJEŠTENOST

Svaki pacijent ima pravo na **dobivanje potrebnih informacija o postupku liječenja**, i to na razumljiv način s obzirom na svoju dob, obrazovanje, invaliditet ili mentalne sposobnosti. Pacijent također **ima pravo odbiti primitak informacije o svojem zdravstvenom stanju**, ali ne i onda kada je priroda bolesti takva da može ugroziti zdravlje drugih ljudi.

2. PRAVO NA PRIHVAĆANJE, ODNOSNO ODBIJANJE MEDICINSKOGA POSTUPKA ILI ZAHVATA

Svaki pacijent ima **pravo odbiti bilo kakvu intervenciju**, preporučeni operativni zahvat ili neki terapijski postupak osim ako bi nepoduzimanje takvog zahvata bilo opasno po život ili izazvalo trajna oštećenja zdravlja. Za osobe koje nisu sposobne dati svojevoljni pristanak potpisivanjem izjave (maloljetna osoba, osoba bez svijesti, osoba s težom duševnom smetnjom i poslovno nesposobna osoba) obrazac suglasnosti **potpisuje zakonski zastupnik ili skrbnik**.

3. PRAVO NA POVJERLJIVOST

Svi podaci o zdravstvenom stanju pacijenta su **profesionalna tajna** i mogu se davati samo onima koje je pacijent ovlastio. Također, ti se podaci ne smiju davati osobama za koje je pacijent to zabranio. Pod povjerljivim podacima podrazumijeva se ne samo dijagnoza i zdravstveno stanje, već i sam boravak u zdravstvenoj ustanovi.

4. PRAVO NA PRIVATNOST

Pri svakom pregledu, dijagnostičkom ili terapijskom postupku kao i pri održavanju osobne higijene, **pacijent ima pravo na maksimalnu moguću privatnost**.

5. PRAVO NA ODRŽAVANJE OSOBNIH KONTAKATA

Kao što pacijent ima **pravo na posjetitelja**, tako ima pravo dati izjavu i **zabraniti posjet** određenim osobama.

6. PRAVO NA SAMOVOLJNO NAPUŠTANJE ZDRAVSTVENE USTANOVE

Kada pacijent samovoljno želi napustiti bolnicu, **mora potpisati izjavu**. Iznimno pacijent nema pravo na samovoljno napuštanje zdravstvene ustanove kada može ugroziti vlastiti život i zdravlje ili život i zdravlje drugih ljudi.

7. PRAVO NA PRISTUP MEDICINSKOJ DOKUMENTACIJI

Svaki pacijent ima pravo **uvida u svoju medicinsku dokumentaciju** i tražiti preslike te dokumentacije o svojem trošku. Uvid u pacijentovu dokumentaciju nakon smrti ima pravo uža obitelj (bračni i izvanbračni supružnici, punoljetna djeca, roditelji te braća i sestre) ili skrbnik samo ako se pacijent za života **nije tome protivio**.

8. PRAVO NA ZAŠTITU PRI SUDJELOVANJU U KLINIČKIM ISPITIVANJIMA

Pacijent se **ne smije uključiti u kliničko ispitivanje** ako on ili njegov zakonski zastupnik ili skrbnik ne da pristanak. To podrazumijeva da je pacijent potpuno obaviješten o prirodi, značaju i načinu kliničkog ispitivanja te o svim mogućim rizicima i posljedicama tog ispitivanja.

9. PRAVO NA NAKNADU ŠTETE.

Ako pri korištenju zdravstvene zaštite pacijentu bude nanesena šteta, **pacijent može zahtijevati naknadu štete** podnošenjem tužbe nadležnom sudu.

Zaštita i promicanje prava pacijenata pridonosi:

- » povećanju kvalitete zdravstvenih usluga
- » izgradnji partnerskog odnosa punog povjerenja između pacijenata i zdravstvenih radnika
- » boljem učinku liječenja
- » smanjenju troškova unutar zdravstvenog sustava
- » povećanju demokracije u društvu
- » zaštiti okoliša
- » održivom razvoju.

BIRAJ najbolje u zdravstvenom sustavu i koristi se ovim pitanjima:

B Benefit – Koji je benefit (prednost) nekog postupka za mene? Je li prednost veća od rizika? Hoće li postupak pridonijeti mojem izlječenju?

I Intuicija – Što mi govori moja intuicija, osjećaj „iz trbuha“? Trebam li pristati na tu pretragu, postupak, zahvat ili ne?

R Rizik – Kakav je potencijalni rizik ako se odlučim na pretragu, postupak, zahvat? Hoće li dovesti do drugih komplikacija?

A Alternativa – Koje su alternative za tu pretragu, postupak, zahvat? Postoji li druga opcija koja je manje invazivna i manje rizična?

J Jednostavno čekaj! – Što ako pričekam još i odgodim pretragu, zahvat ili postupak? Hoće li to donijeti moguće poboljšanje ili pogoršanje?